Omul pe care Hristos îl lasă în urma Sa

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

„Întoarce-te în casa ta şi spune cât bine ți-a făcut ție Dumnezeu.” *(Luca8,39)*

Iubiți credincioși,

La sfârșitul Evangheliei de astăzi, Hristos pleacă din ținutul Gherghesenilor. Oamenii Îi ceruseră aceasta. Corabia Îl duce din nou spre celălalt țărm, iar pe mal rămâne omul pe care îl vindecase.

Această imagine cuprinde o taină a lucrării lui Dumnezeu: Hristos pleacă, ***dar lasă în urma Sa un mărturisitor***. Locuitorii nu mai văd chipul Celui care săvârșise minunea, însă vor întâlni, pe ulițele cetății, un om a cărui viață fusese schimbată de El.

Poate că mulți nu-L cunoscuseră pe Iisus. Poate că unii nici nu ajunseseră la țărm înainte de plecarea Lui. Aveau însă să afle despre El, de la cel vindecat. Și, înainte de a-i asculta cuvintele, aveau să-i vadă viața.

Omul acesta este ***mărturia pe care Hristos o lasă într-un ținut*** care Îi ceruse să plece.

Dar să ne întoarcem la începutul întâlnirii.

Mântuitorul trece marea și ajunge într-un ținut păgân. Se află dincolo de lumea în care Legea lui Moise rânduia viața comunității și în care, așteptarea lui Mesia era păstrată prin Scripturi și rugăciune.

Și totuși, aici are loc minunea.

Pentru puterea lui Hristos, hotarele dintre țări și popoare nu sunt hotare ale milei. El poate vindeca și ***acolo unde numele Său încă nu este cunoscut***. ***Poate săvârși minuni și între oameni care nu știu să-I ceară ajutorul***. Venirea Lui deschide posibilitatea unei întâlniri pe care oamenii nici nu o pregătiseră, nici nu o prevăzuseră.

Înainte ca acel ținut să-L cunoască, Hristos îi cunoaște suferința, traiul duhovnicesc cu toate lipsurile sale.

Aceasta ne spune ceva esențial despre Dumnezeu. Mila Lui nu este răsplata pe care o acordă numai celor care au ajuns deja aproape de El. Ea este și puterea prin care îi caută pe cei aflați departe.

Noi ne obișnuim uneori să credem că Dumnezeu lucrează doar în împrejurările pe care le înțelegem și între oamenii pe care îi socotim pregătiți. Evanghelia ne lărgește privirea. ***Nici o depărtare omenească nu trebuie transformată de noi într-o interdicție pusă harului***.

Avem, poate, pe cineva drag care nu mai vine la biserică. Un fiu care nu mai primește niciun cuvânt despre credință. Un prieten pentru care viața religioasă pare lipsită de sens. Nu știm prin ce împrejurare li Se va face Hristos cunoscut. Știm însă că putem continua să-i iubim și să ne rugăm pentru ei.

Ținutul Gherghesenilor ne învață să nu confundăm ceea ce nu putem face noi, cu ceea ce poate face Dumnezeu.

Pe țărm Îl întâmpină un om stăpânit de demoni. Viața lui se desfășura printre morminte, departe de firescul unei case și al unei comunități. Ceilalți îl cunoșteau prin manifestările cumplite ale răului care îl chinuia. Prezența lui trezea teamă.

Trebuie să conștientizăm un lucru: ***omul suferea sub puterea răului***. Hristos vede în el ***persoana care trebuie eliberată***.

Pentru cei din jur, devenise o primejdie de ținut la distanță. Pentru Mântuitorul, rămânea un om de readus la viață.

Cât de mult poate ajunge să fie acoperit chipul cuiva de suferința sa! O familie poate ajunge să vorbească numai despre patima unuia dintre membrii ei. O comunitate poate păstra dintr-o întreagă viață doar amintirea câtorva fapte cumplite. Încet, omul dispare în spatele numelui pe care i l-au dat ceilalți (bețiv, lacom, desfrânat, hoț etc).

Hristos îl scoate din această stare. După vindecare, el „revine" din nou între oameni, nepătimaș, îmbrăcat cu Hristos, luminat și întreg la minte. ***Își poate trăi iarăși adevărata viață***. Dintr-un mort viu, devine un viu printre ceilalți sau un viu printre prietenii săi morți (a se vedea vindecarea celor 2 demonizați).

Minunea constă și în această ***restituire a omului către sine, către casa lui, către semenii lui***.

Iar apoi se petrece ceva neașteptat.

Cel vindecat dorește să rămână cu Iisus. Dorința lui este firească: lângă Cel care îl eliberase își găsise pacea. Hristos îi pregătise însă un alt drum: întoarcerea acasă și vestirea binelui primit de la Dumnezeu.

Tocmai omul cunoscut prin tulburare, devine propovăduitor.

Nu i se cere să explice ceea ce încă nu înțelege. Nu i se cere o învățătură construită din cuvintele altora. Are de spus ***DOAR ceea ce i s-a întâmplat***. Înainte de a avea un discurs, are o experiență. Înainte de a putea răspunde tuturor întrebărilor, ***poate arăta rodul întâlnirii cu Hristos***.

Oamenii îl cunoscuseră înainte. Îl văd acum. Între aceste două chipuri ale vieții lui se deschide întrebarea: Cine l-a putut schimba astfel?

De aici poate începe cunoașterea lui Dumnezeu.

Poate că locuitorii acelui ținut nu știau cine este Hristos. Acum aveau aproape pe cineva care putea vorbi despre El: ***recunoștința celui ce își primise viața înapoi***. Cel de care se feriseră devenea omul prin care puteau primi vestea milei dumnezeiești.

Vedem aici o învățătură deosebită despre chemarea creștinului mirean.

Uneori, cuvântul unui laic este primit mai ușor decât cuvântul unui preot. Ascultând un preot, cineva poate spune: „Aceasta este meseria lui. Este firesc să vorbească despre Dumnezeu."

Desigur, preoția este o chemare și o slujire, iar cuvântul ei are răspunderea primită în Biserică. Dar această reacție există. Omul se poate apăra de ceea ce aude, punând cuvântul pe seama „rolului" celui care îl rostește.

Când însă îi vorbește un coleg, un vecin, un prieten, cineva care împarte cu el aceleași griji și aceleași osteneli, apărarea aceasta poate slăbi. Apare în el o altă întrebare: ce a găsit omul acesta în credință, de vreme ce ea i-a schimbat felul de a trăi?

Preotul vorbește despre iertare. Mireanul care iartă o nedreptate grea face ca acel cuvânt să poată fi văzut.

Preotul vorbește despre nădejde. Credinciosul care trece prin încercare, fără să se închidă în amărăciune, îi dă un chip apropiat și accesibil nădejdii.

Viața lor se întâlnește în aceeași mărturisire.

Biserica ajunge astfel în locuri în care preotul nu este prezent în fiecare zi: într-un atelier, într-un birou, într-un salon de spital, într-o conversație între prieteni. Acolo, un creștin poate face loc unei întrebări despre Dumnezeu, prin discreția, cinstea și bunătatea lui.

Mărturia nu cere să transformăm fiecare întâlnire într-o predică. Cere să existe o legătură vie între credința pe care o mărturisim și felul în care ne purtăm. Viața fiecăruia dintre noi trebuie să devină a punere în practică a Evangheliei, a întâlnirii noastre cu Hristos.

Omul vindecat din Evanghelie avea această putere a adevărului trăit. Nimeni nu trebuia să-și imagineze schimbarea lui, însănătoșirea lui. Ea era înaintea tuturor.

Iubiți credincioși,

În jurul acestei vieți regăsite, se află însă o comunitate tulburată.

Turma de porci pierise în lac. Cei veniți la fața locului văd omul vindecat și află cele petrecute. Evanghelia vorbește despre frica lor și despre cererea ca Iisus să plece.

Alăturarea dintre pierderea turmei și salvarea omului ne pune înainte o întrebare grea: „Cât loc mai are în inima noastră bucuria pentru aproapele, atunci când binele lui se întâlnește cu o pagubă a noastră?”.

Pierderea materială se vede imediat. Se poate număra, se poate calcula, se poate povesti. Dobândirea sănătății, a liniștii, a libertății unui om cere o inimă atentă pentru a fi înțeleasă în întreaga ei valoare.

De aceea, putem ajunge să vorbim îndelung despre ce ne-a costat ajutorarea cuiva și foarte puțin despre binele pe care acel ajutor l-a făcut.

O familie își recapătă un membru după o boală grea. Bucuria este adevărată, dar îngrijirea lui schimbă programul casei și aduce cheltuieli. Atunci începe încercarea iubirii: poate bucuria pentru viața lui să rămână mai adâncă decât nemulțumirea pentru sacrificiul cerut?

Un om se ridică dintr-o dependență. Cei din jur au nevoie de răbdare ca să-i însoțească revenirea. Se vor bucura de fiecare pas sau îi vor reproșa mereu anii pierduți?

Binele aproapelui nu vine întotdeauna într-o formă comodă pentru noi.

Evanghelia nu disprețuiește osteneala prin care omul își câștigă pâinea. Averea poate susține o familie, poate îngriji un bolnav, poate deveni milostenie. Dar tocmai această ***menire a bunurilor ne arată măsura lor: ele sunt încredințate susținerii vieții pământești și câștigarea, cu ea, a veșniciei***.

Când ajungem să privim omul numai prin cheltuiala pe care o cere, ceva s-a răsturnat în inima noastră (un copil, un bătrân, un pensionar, un bolnav etc privit doar din punct de vedere economic).

În ținutul Gherghesenilor, o viață fusese restaurată. ***Minunea putea deveni începutul unei sărbători a întregii comunități.*** Oamenii rămân însă cuprinși de teamă.

Și noi putem sta foarte aproape de binele făcut de Dumnezeu, fără să intrăm în bucuria lui, fiindcă ne ținem privirea lipită de ceea ce am pierdut.

Privind din această perspectivă, apare și întrebarea despre câștig.

În unele tâlcuiri, creșterea porcilor este pusă în legătură cu încălcarea rânduielilor Legii Vechi. Se cuvine să păstrăm precizia: Legea interzicea consumul cărnii de porc, iar Evanghelia nu ne spune că proprietarii turmei erau iudei și nici nu descrie negoțul lor. Nu putem construi o certitudine pe aceste lucruri nespuse.

Învățătura duhovnicească despre câștigul dobândit prin călcarea poruncii rămâne însă limpede și ne privește direct: ***folosul obținut prin nedreptate aduce o pierdere, chiar dacă aceasta nu apare imediat în averea omului.***

Cine câștigă prin înșelăciune poate păstra banii și poate pierde încrederea celor apropiați. Cine își clădește bunăstarea pe exploatarea altuia își rănește propria putere de a iubi. Cine repetă nedreptatea ajunge, în cele din urmă, să nu o mai simtă.

Aceasta este una dintre pierderile cele mai adânci: conștiința care încetează să mai doară.

Nu ni s-a făgăduit că orice câștig necinstit va dispărea îndată. Uneori, el rămâne multă vreme în mâinile celui care l-a dobândit. Dar judecata valorii unei vieți cuprinde mai mult decât ceea ce putem trece într-un inventar.

Un câștig trebuie privit și prin omul care devenim, dobândindu-L pe Hristos.

Dacă pentru a avea mai mult ajungem să mințim mai ușor, să ne împietrim față de suferință și să ne vindem pacea, prețul plătit este deja prea mare.

Iar întoarcerea începe acolo unde omul are curajul să refacă dreptatea: să înapoieze, să plătească, să recunoască adevărul, să renunțe la folosul care nu i se cuvine. ***Pocăința redă bunurilor rostul lor și inimii libertatea ei.***

Iubiți credincioși,

La sfârșit, să revenim la omul rămas pe țărm.

Hristos pleacă, dar omul vindecat se întoarce între ai săi. Va intra din nou în cetate. Va merge spre casă. Va întâlni privirile celor care îl cunoscuseră în suferință.

Acum poate vorbi. Acum poate asculta. Acum poate trăi împreună cu ei.

Prin toate acestea, vestește ce a făcut Dumnezeu pentru el.

Poate că așa începe și propovăduirea noastră: printr-o viață în care cei apropiați pot recunoaște lucrarea lui Hristos. Prin pacea care se întoarce într-o casă. Printr-o împăcare amânată ani de zile. Printr-o nedreptate îndreptată. Prin bucuria sinceră că un alt om se face bine, chiar dacă binele lui ne cere osteneală.

Sunt oameni care vor auzi despre Hristos de la un preot. Alții vor începe să-L caute după ce vor întâlni un creștin în a cărui viață credința a rodit.

Să-I cerem, așadar, Mântuitorului să ne vindece, astfel încât apropierea noastră să devină pentru ceilalți prilej de nădejde.

Să ne dea libertatea de a folosi bunurile cu inimă curată, bucuria de a vedea un om ridicându-se și smerenia de a spune cât bine ne-a făcut Dumnezeu.

Iar cei care poate nu-L cunosc încă pe Hristos, să poată afla despre El și din întâlnirea cu noi.

Amin.

25.10.2026 Pr. Dimitrie Horga

LOCURILE SFINTE ÎN TIMPUL MÂNTUITORLUI

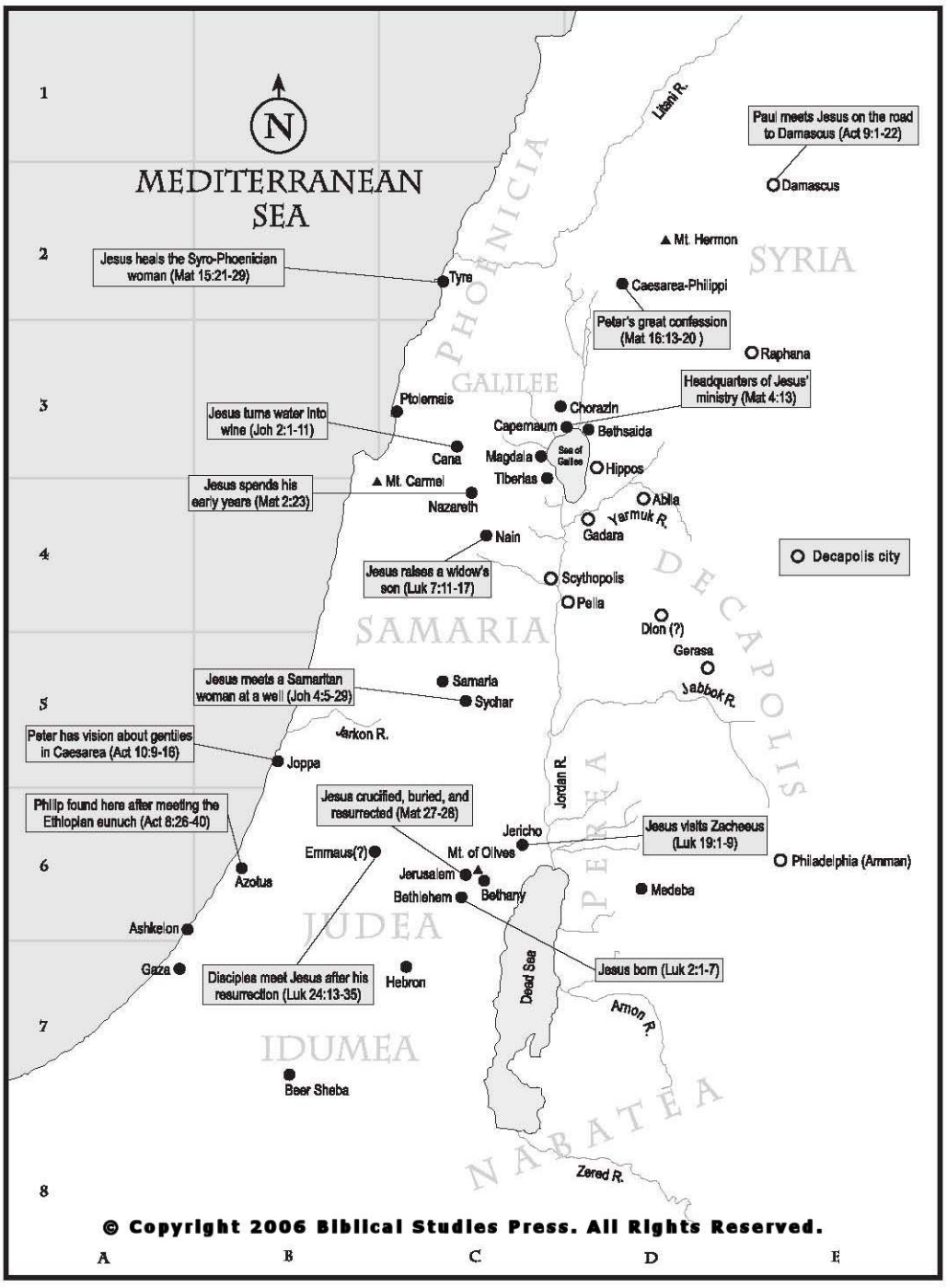

© Copyright 2006 Biblical Studies Press. All Rights Reserved.

LOCURILE SFINTE ÎN TIMPUL MÂNTUITORLUI